C U L T U R A

MAANDBLAD VAN HET CULTUREEL CENTRUM ARUBA

JAARGANG 3 MEI 1956. No. 2

Redactie: J. J. STAM
Druk: GENERAL PRINTING

-: Lied :-

Het werd mijn droom in 's werelds kring
volkomen zorgeloos
een schelp te zijn, een suizend vuur,
een rank, een wilde roos,

onkundig van geluk en leed,
van plan en overleg,
het stuifmeel dat de wind verwoei,
lichtzinnig langs den weg,

een vlinder op een lelieblad,
de vleugels bijna dicht
en trillende een oogwenk eer
zij opgaan in het licht,

een dauwdrop en een sneeuwkristal,
een smettelooze wolk,
een zonnestraal zoo flitsend als
een wit geslepen dolk,

een vogel en een varen en
een held're beek in 't woud,
in het rivierbed een nog on-
gewonnen korrel goud,

de wierook en de myrrhe, en
het ruischend requiem,
doch schuldeloos en onbevreesd,
de lout're pure stem -

Alleen een mensch droomt zoo vergeefs,
ontwaakt zoo moedeloos,
een vreemdeling voor schelp en vuur
en rank en wilde roos.

Anthonie Donker.

Anthonie Donker is het pseudoniem voor Prof. Donkersloot, sinds 1936 hoogleraar in de Nederlandse Letterkunde aan de universiteit te Amsterdam. Hij is een uitstekend kenner van de Nederlandse Letterkunde, meer speciaal van de Nederlandse poëzie na 1880; een man van fijne smaak en een criticus met een mild oordeel in een ongemeen verzorgde stijl. Iemand die graag waardeert, belangstelling en begrip heeft voor de moderne dichtkunst, maar wiens voorliefde toch uitgaat naar de traditionele, meer „vormvaste" poëzie. Een fijngevoelig kunstenaar, die vooral getroffen wordt door tedere lyriek en dromerig proza. Als zodanig leert men hem kennen uit de maandelijkse poëziebeschouwingen in het literaire tijdschrift „Critisch Bulletin", waarvan hij de oprichter en hoofdredacteur is.

Deze eigenschappen van zijn critisch werk komen voort uit zijn „weinig strijdlustig, graag waarderende, ietwat weemoedige, welwillende, peinzende, tevreden, ordelijke persoonlijkheid", zoals Van Leeuwen zijn karakter typeert, en daarom vinden we overeenkomstige kenmerken in zijn poëzie. De verzen van Anthonie Donker zijn zachtzinnig, teder haast en zeer melodieus, met een buigzaam rhythme en een bijna breekbare klank. Door de grote vaardigheid waarmee hij de techniek van het dichten beheerst, hebben zijn verzen het virtuoze gemak en de gratie van muziek van Mozart. Hij heeft de schoonheden en tederheden van het leven lief met een weemoedig verlangen naar een verloren en onbereikbaar geluk; hij blijft het leven met blijde aandacht beminnen, hoe dikwijls het ook in de harde werkelijkheid teleurstelt.

De geschetste eigenschappen van Donker's poëzie en de karaktertrekken van zijn persoonlijkheid komen duidelijk uit in het hem zeer karakteriserende gedicht „LIED", dat hier is afgedrukt. t.v.

I N H O U D

Voorzitter Jan Beaujon „Ridder"

Met grote vreugde heeft de gehele C.C.A.-familie kennis genomen van het feit, dat het H.M. Koningin Juliana heeft behaagd de Heer Jan Beaujon te benoemen tot ridder in Orde van Oranje-Nassau. Het C. C. A. beschouwt deze hoge onderscheiding als een eer voor haar gehele organisatie en ziet hierin een Koninklijke goedkeuring van haar totale werkzaamheden.

Graag wensen wij Voorzitter Jan Beaujon van harte geluk met deze eervolle onderscheiding en wij hopen, dat het onze Voorzitter gegeven is nog een lange reeks van jaren deze onderscheiding met ere te dragen. Ook Mevrouw Beaujon willen wij feliciteren met het Ridderschap van haar man. Deze vreugdevolle onderscheiding zal haar, die haar man zo menige avond heeft moeten afstaan voor het culturele werk op Aruba een grote voldoening zijn.

RADIO-PROGRAMMA VOOR DE MAAND MEI 1956.

Dinsdag	1 Mei:	Lezing Volksuniversiteit Aruba. «Columbia ontwaak» I. Operettemuziek: «Die Fledermaus» van Joh. Strauss. Eerste deel.
Donderdag	3 Mei:	Onze Literaire Rubriek o.l.v. de Heer T.J.M. Versteeg. Klassieke Muziek: P.I. Tsjaikowsky: 5de Symphonie.
Dinsdag	8 Mei:	Lezing Volksuniversiteit Aruba. «Columbia ontwaakt» II. Operettemuziek: «Die Fledermaus» van Joh. Strauss. Tweede deel.
Donderdag	10 Mei:	Klassieke Muziek: A. Bruckner: 7de Symphonie.
Dinsdag	15 Mei:	Lezing Volksuniversiteit Aruba. «Automatisering in de Industrie» De technische kant. I. Operettemuziek.
Donderdag	17 Mei:	Onze Literaire Rubriek o.l.v. de Heer T.J.M. Versteeg. Klassieke Muziek: Joh. Brahms: Vioolconcert in D.
Dinsdag	22 Mei:	Lezing Volksuniversiteit Aruba. «Automatisering in de Industrie» De technische kant. II. Balletmuziek.
Donderdag	24 Mei:	Klassieke Muziek: L. van Beethoven: Vioolconcert in D. 8ste Symphonie.
Dinsdag	29 Mei:	Lezing Volksuniversiteit Aruba. «Automatisering in de Industrie» De sociaal-economische kant. Graag gehoorde Muziek.
Donderdag	31 Mei:	Onze Literaire Rubriek o.l.v. de Heer T.J.M. Versteeg. Klassieke Muziek: Hector Berlioz: Symphonie Phantastique.

Van de Redactie

In Mei is het tien jaar geleden, dat door enkele mensen het initiatief werd genomen tot het oprichten van de nu wel overal bekende Arubaanse Kunstkring. Begrijpelijk is het, dat deze Kunstkring dit jubileum wil vieren. U kent allemaal de mentaliteit die op Aruba heerst betreffende instellingen en periodieken, die zich met de kunst of de cultuur in het algemeen bezig houden. Zulke verenigingen of bladen wordt niet de minste schijn van kans gegeven op een florerend en zeker niet op een lang leven. Alle voorspellingen ten spijt, heeft de Arubaanse Kunstkring het kunststuk geleverd tien jaren in leven te blijven en daarbij te kunnen zeggen, dat er in de nabije toekomst geen spoedige dood te vrezen valt, nu de financiële positie van zodanige aard is, dat men voorlopig nog „lucht" genoeg heeft.

De Kunstkring gaat het jubileum vieren met twee concerten. Een solo-concert van de pianist Martin Imaz en een concert door het Arubaans Symphonie Orkest. Tussen haakjes ook al zo'n vereniging, die al lang dood had moeten zijn, maar desondanks leeft en werkt. Een buitengewoon sympathieke geste van de Kunstkring is het zeker, dat zij dit jonge orkest de gelegenheid geeft aan dit cultureel festival mee te werken.

Laat ik het verder kort maken. Er is nog slechts één ding, dat me zwaar op het hart ligt. Ik zou een afspraak willen maken, lezer(es) met U. Als U nu eens werkelijk „en masse" van Uw belangstelling blijk zou willen geven, zou dat dan geen prachtig jubileumgeschenk zijn ? Mij dunkt er moet toch ergens bij U nog een beetje bewondering schuilen voor het werk van de Arubaanse Kunstkring. Als deze vereniging inderdaad de weg van vele andere gaat en verdwijnt, kunnen we met de Kunstkring meteen al onze toekomstige culturele evenementen plechtig begraven. En dan lezer(es), dan zullen we gedoemd zijn te leven in dat gevreesde vacuum van het platburgerlijke, omdat we nooit meer de gelegenheid zullen krijgen onszelf op te trekken aan de prestaties van een begenadigd artist(e). Dat ligt me wat zwaar. Dat mag nooit werkelijkheid worden. Daarom alleen deze afspraak tussen ons. Mag de Kunstkring op U allen rekenen ???

Het is mijn gewoonte niet, het erg lang te maken. Maar ik kan nog niet eindigen. In dezelfde maand, dat de Kunstkring zich opmaakt haar tweede lustrum te vieren, gaat de man van ons heen, die zo ontzaggelijk veel voor de Kunstkring en voor vele andere instellingen en verenigingen heeft gedaan. Ik be-

doel Folkert Steenmeijer. De Heer Steenmeijer zal me deze familiaire toon niet euvel duiden. Wij kennen elkaar. En ik ben blij, dat ik Folkert Steenmeijer heb mogen rekenen tot mijn goede vrienden. Hij was en is nog steeds een „reus". Een man uit één stuk, een stuwer en organisator, een stille werker, een pure altruist, die nooit eigen eer zocht te dienen, maar bij alles aan de grote waarden van een bloeiend cultureel leven op Aruba dacht. Ongetwijfeld zal men deze pionier en voorvechter niet in stilte laten gaan. Maar ik ben bang, dat toch nog weer te weinig naar voren zullen komen, zijn belangrijkheid en zijn grote verdiensten.

Als het waar is, dat eens in de honderd jaar een genie wordt geboren, dan is het evenzeer waar, dat maar zelden mensen van de portantie als Folkert Steenmeijer op Aruba zullen werken. Tien jaar lang heeft hij op ons eiland zijn krachten en talenten gegeven voor de geestelijke opbloei van Aruba. Nu voor hem de tijd van heengaan is gekomen, wil ik hem persoonlijk, maar vooral ook namens alle medewerkers bij het Cultureel Centrum Aruba hartelijk danken voor het geweldig vele, dat hij heeft gedaan. Ik kan hierbij spreken namens bijna alle culturele instellingen op Aruba en vooral ook namens Cultura, dat een van zijn laatste gedurfde krachttoeren is geweest. Er bestaat grote kans, dat over enige tijd de naam Steenmeijer weinig meer genoemd zal worden. Een standbeeld zal er zeker niet zijn, dat ons aan hem zal herinneren. Maar altijd zullen er nog de culturele verenigingen zijn, die sterker als welk standbeeld ook herinneringen zullen wakker roepen aan deze krachtige figuur, die de hitte van de dag heeft durven trotseren en is doorgegaan, alle critiek en moeilijkheden ten spijt.

Folkert Steenmeijer en echtegenote, het ga jullie bijzonder goed in Nederland.

Een goede reis en gelukkige toekomst. *S.*

CULTURA-NIEUWS

De Heer Steenhuizen liet ons onlangs een tapeopname horen van zijn vrouw Rhoda Frigerio, die momenteel bij de beroemde Sara Scuderi zanglessen geniet. Het was een aangename verrassing middels deze tape te kunnen vaststellen, dat Mevr. Frigerio in een heel korte tijd geweldige vorderingen heeft gemaakt op het gebied van de vocale kunst. Wij twijfelen er niet aan, of Mevr. Frigerio zal over enige tijd nog betere prestaties kunnen laten horen en wij wensen haar bij deze moeilijke studie veel geduld en succes.

HET C.C.A. NAM AFSCHEID VAN DE FAM. STEENMEIJER

Op Zondag 29 April bood het C.C.A. bestuur aan de Fam. Steenmeijer een diner aan in Hotel Strand, waarbij ook de besturen van de onderafdelingen van deze instelling waren uitgenodigd. Door de vreugde om het „Riddersehap" van Voorzitter Beauchon droeg deze avond een feestelijk stempel. De Heer Suthoff wenste de Voorzitter namens de aanwezigen geluk met deze vreugdevolle onderscheiding en bood hem namens het C.C.A. de versierselen van de Orde van Oranje-Nassau aan.

Na het diner sprak de Voorzitter woorden van dank tot het C.C.A., waarna hij zich richtte tot de Heer en Mevrouw Steenmeijer, die na een 10-jarig verblijf op Aruba ons eiland in Mei gaan verlatetn. De Heer Beauchon prees het vele en belangrijke werk van de Heer Steenmeijer en bracht hem dank daarvoor als C.C.A.-voorzitter en als Arubaan. Ook Mevr. Steenmeijer werd in deze dank betrokken. Als blijk van waardering voor het levenswerk van de Heer Steenmeijer bood hij de Fam. Steenmeijer een tweetal servetringen aan, gemaakt van schildpad en ingelegd met goud, voorstellende het eiland Aruba en daaronder de letters C.C.A. Verder werd de Fam. Steenmeijer alle goeds toegewenst voor hun toekomst in Nederland.

De Heer Steenmeijer dankte het C.C.A. voor de prettige jaren van samenwerking voor dat ene, grote doel: De culturele verheffing van Aruba en toonde zich zeer ingenomen met het originele geschenk, die naar hij zeide de banden met Aruba slechts konverstevigen, als dat nog mogelijk was. Hij was er van overtuigd, dat in Nederland de gedachten van zijn gezin nog vaak zouden gaan naar de bekenden en het werk op Aruba.

Daarna bleef men nog enige tijd gezellig bijeen, tot het tijd werd nog eens persoonlijk van de Fam. Steenmeijer afscheid te nemen.

——:——:——

Wij willen op deze plaats graag een ere-saluut brengen aan de Heer Robert Henriquez, die de Arubaanse bevolking op Koninginne-dag verraste met een zeer goede uitvoering van de Lintendans. Tot onze grote vreugde mochten wij constateren, dat de belangstelling voor deze dans enorm was. Heer Henriquez en dansgroep, ga zo door.

FILM *Liga* ARUBA

Deze maand zal in Theater De Veer vertoond worden de Zweedse film Fröken Julie naar het gelijknamige toneelstuk van August Strindberg. In Nederland verscheen deze film onder de titel: De Freule en de Huisknecht, een titel die wat humoristisch-pikant aandoet. Maar achter deze meer door koopmanschap dan door goede smaak ingegeven titel verschuilt zich een filmwerk, dat terecht op het Filmfestival te Cannes een onderscheiding verwierf en dat tevens alle eer bewijst aan de grote toneelschrijver wiens fameuze stuk het scenario verschafte.

Met een fijn gevoel voor de bijzondere mogelijkheden van het medium film herschept de regisseur de tragische geschiedenis van Fröken Julie tot een obsederend en fascinerend spel van beelden, in een filmtaal van schokkende scherpte en onthutsende directheid.

Langzaam ziet men hoe Freule Julie, in wie het koele, dunne bloed van de adellijke vader en de driftige wreedheid van de vulgaire moeder een onheilshuwelijk hebben aangegaan, bezwijkt onder de druk van het schuldbesef, wanneer zij zich in een wild Midzomerfeest met de Huisknecht heeft vergeten — hoe haar wankele geest onder de vernedering, haar door de knecht aangedaan, zich laat drijven naar de zelfmoord, de enige mogelijkheid om althans een deel van de schande te verbergen.

Wellicht is er voor de rol van Fröken Julie geen betere actrice te vinden dan Anita Björk, wier gelaat als een heldere spiegel van de ziel alle wisselingen van hoogmoed en extase, kinderlijke vreugde en koud sadisme weergeeft. De herschepping van de knecht Jean door Ulf Palme is al evenzeer van de hoogste orde. De cameraman in wiens handen de zorg voor de visuele realisering van dit verfijde stuk is gelegd, heet merkwaardig genoeg Strindberg, Göran Strindberg. Hij doet zijn grote naamgenoot eer aan met zijn verwonderlijk vakmanschap en de schitterende beelden, die zijn lens uit mensen, landschap en herenhuis heeft samengesteld. Een prachtig team van acteurs en verbluffende camera- en montagetechniek van Zweden eerste regisseur. Een uitzonderlijke film, die voor de fijnproever, voor de liefhebber van filmtaal, een onvergetelijke ervaring in Theater De Veer zal betekenen.

De gegevens voor een korte bespreking van deze film werden ontleend aan het Algemeen Handelsblad, Amsterdam.

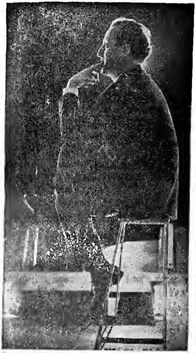
DANK ZIJ DRIE VIRTUOZE GANGMAKERS BLOEIT HET NEDERLANDS CABARET

In een van zijn „Gedichten voor kinderen" in de bundel „Serenade" schreef de dichter Jan Slauerhof de merkwaardige beginstrofe, die als proza afgedrukt als volgt luidt: „Zeven zonen had moeder, allen heetten Peter, behalve Wanjka die Iwan heette". Zo zou men kunnen zeggen: het Nederlandse cabaret heeft thans drie grote zonen en allen heten Wim, behalve Toon die Hermans heet. Dat zijn dan Wim Sonneveld, Wim Kan en Toon Hermans, die ieder een eigen gezelschap hebben, doch in goede kameraadschap samenwerken, waarbij de concurrentie van zuiver artistieke aard is. Elders zou men daar een voorbeeld aan kunnen nemen op het gebied van de balletkunst met name. Als het de één goed gaat dat gaat het ons alle drie goed, zo redeneert men. En Wim Kan heeft het eens als volgt gezegd: vindt men een van onze programma's slecht, dan zegt men niet: wat was dit ene programma slecht, doch: het is weer niets gedaan met het Nederlandse cabaret, we kunnen de volgende keer beter naar de bioscoop gaan. Zo kan het gebeuren, dat men Wim Sonneveld zijn voornaamgenoot hoort aanprijzen en dat Wim Kan een liedje van Toon Hermans zingt.... Het is een gezonde toestand, omdat ze ondanks de enkele onmiskenbare verwantschappen elk op hun eigen wijze laten zien waarin de kleinkunst groot kan zijn.

Wim Sonneveld.

Wim Sonneveld is begonnen als secretaris van Louis Davids, de liedjeszanger voor de kleine man, de onovertroffen voorganger, die met Jean Louis Pisuisse het cabaret in Nederland populair heeft gemaakt. Het begrip „cabaret" zou men in zijn huidige vorm wellicht het best kunnen omschrijven als „intieme revue". Wim Sonneveld is in 1939 met een eigen ensemble begonnen in een eigen stijl, die een sterk Franse inslag had. Zijn eerste en nog steeds getrouwe medewerkster was Conny Stuart en ook de naam van de danser en choreograaf Albert Mol komt men steeds in zijn programma's tegen, waarbij het dan weer als illustratie van het bovenstaande kan dienen dat deze thans met de mise-en-scène van het cabaret van Wim Kan is belast.

Van het drietal is Wim Sonneveld het minst solist, in de zin van: de eerste en eigenlijk enige. Bij hem komt het ensemble aan bod. Vrijwel alle kleinkunstenaars van betekenis- zoals Lia Dorana en Hetty

Wim Sonneveld

Blok- zijn door hem opgeleid of hebben bij hem hun eerste kansen gekregen, profiterend van zijn internationaal geschoold vakmanschap. Als conferencier begon Sonneveld pas een ereplaats in het programma voor zich op te eisen, toen hij enorm populair was geworden door de radiofiguur Willem Parel, de Amsterdamse orgelman, als hoedanig hij ook verscheen in een Nederlandse film, die hem een engagement in Hollywood bezorgde, gelukkig voor tijdelijk- hij zou trouwens niet anders willen.

Wim Sonneveld was het ook, die Nederlandse letterkundigen voor het cabaret interesseerden: het eerstte de romanschrijfster Hella Haasse, die voortreffelijk teksten voor hem schreef, sprookjesachtig en poëtisch verfijnd, later de humorist Simon Carmiggelt en Annie M.G. Schmidt, nu weer de dichter Michel van der Plas enzovoorts. Ook was hij het, die de thans ook op het gebied van toneel en opera opgang makende decorontwerper Friso Wiegersma de eerste gelegenheid gaf zijn frisse denkbeelden over de aankleding in praktijk te brengen. Rusteloos heeft Sonneveld gezocht naar alle mogelijke vernieuwing. Zo engageerde hij Marcel Marceau uit Parijs om voor hem een pantomime in te studeren. De tijd van voorbereiding is tekort geweest, helaas zodat het succes uitbleef. Maar zijn medewerkers (waartoe ook Georgette Hagedoorn behoorde) hebben er veel van geleerd.

De „apartheid" van Wim Sonneveld schuilt nog steeds in zijn drang naar perfectie en verfijning in zijn jolige fantasie en zijn met zwier beheerste overmoedigheid. Zijn gespeelde chansons zijn nog altijd het beste wat er in dit genre, deze sector van het uitgaansleven te koop is. Jammer genoeg laat hij zich maar al te dikwijls tot compromissen en vulgarisatie verleiden.

Wim Kan en Corry Vonk

Over Wim. Kan.

Wim kan is een geheel andere figuur. Hij is de zoon van een gewezen minister van Binnenlande Zaken, die ook een zekere reputatie genoot als tennisspeler en schaatsenrijder uit liefhebberij. Hij bezocht de Toneelschool, zakte voor het eindexamen, maar kwam toch aan het toneel, waar hij kleine rollen vervulde tot hij kort voor de tweede wereldoorlog met de acteur Louis Gimberg en zijn bij de revue populair geworden echtgenote Corry Vonk het A.B.C. cabaret verrichtte. Een ensemble is het nooit geworden, want het heeft er lange tijd naar uitgezien dat er geen anderen dan Corry Vonk naast Wim Kan konden staan. Daar is nu verandering in gekomen, al gebruikt Wim Kan over het algemeen zijn mede-

werkers weinig of onvoldoende. In zijn laatste programma („De Kat van huis") heeft hij getracht daar een wijziging in te brengen, door zelf alleen na de pauze op te treden. Het resultaat is bevredigend en de proef zal dus wel herhaald worden. Intussen is het wel duidelijk dat Wim Kan tot de echte „solisten" behoort. Hij schrijft trouwens de meeste teksten zelf.

Als hij zo met zijn conference-met-nu-en-dan-een-liedje bezig is, doet Wim Kan mij altijd denken aan een goochelaar. Hij werpt kwasi nonchalant, alsof hij er geen verdere bedoelingen mee heeft, als het ware een eenvoudig balletje op en draait het een paar keer rond om van alle kanten te bekijken wat er onder het gladde uiterlijk verborgen zit. Als hij er dan een paar minuten mee heeft gespeeld, bemerkt men plotseling dat er nu balletjes in verscheidene kleuren heen en weer gaan in telkens andere combinaties. Het lijkt allemaal zo eenvoudig, zo vanzelfsprekend. Maar net als men meent de truc te doorgronden, bedenkt hij een nieuwe variatie of werpt hij het balletje weg om even achteloos een soortgelijk spelletje met een pak kaarten te beginnen, waarvan hij laat zien, figuurlijk dan nog altijd gesproken, dat alle heren slechts boeren zijn.

Wat is het geheim van zijn innemende, praatvaria, waarvan de scherpe uitschieters altijd het doel treffen? Wim Kan past al jonglerende met woorden en zinnen het systeem der vereenvoudiging tot in het absurde toe. Hij neemt tegenover internationale problemen de nuchtere houding van een goed huisvader aan, tegenover binnenlandse strijdvragen een air van kinderlijke verbazing. En zoals hem bijna iedere omkering glukt, haalt hij vrijwel steeds de hachelijke stap van het ridicule naar het onverwacht sublieme. Hij maakt kleine mensen van politici en staatlieden van gewone burgers, om dan iedereen hartelijk om een dergelijke dwaasheid te laten lachen. Het is opvallend hoeveel invloed Wim Kan met zijn persoonlijke trant op zijn vakbroeders uitoefent. De navolgingen zijn ontelbaar.

Toon Hermans.

Helemaal solist is Toon Hermans, die het dit seizoen presteert een programma van drie uur geheel alleen te vullen met (eigen) liedjes en praatjes. Hij noemt dit een „One-man-show" en men zou ten overstaan daarvan geneigd zijn van aanmatiging te spreken, als hij niet zo onweerstaanbaar kwajongensachtig — naief was. Dit experiment is temeer merkwaardig, omdat hij in vorige jaren bezig was met expressionistische avonturen in de kleinkunst met veel pretenties en veel medewerkers.

Toom Hermans

Toon Hermans doet aan een heleboel anderen deken en heeft toch een volstrekt eigenaardige humor, met een sterke hang naar de echte kolder, waarmee men altijd voorzichtig moet zijn in een land waar men gewoon doen al gek genoeg vindt. Hij is een natuurtalent en verloochent nimmer zijn Limburgse afkomst, ook al hoort men zijn zuidelijk accent maar nauwelijks meer. Er is in zijn liedjes een wonderlijke mengeling van oversneden blijheid en stevig sentiment. Men denkt voortdurend aan de dichter Pierre Kemp, zijn streekgenoot: „Nu moet ik iets doen, nu kan ik iets niet laten.... „Het is bij hem nooit aangenomen werk.

Er is in Toon Hermans geen spoor van kwaadaardigheid. „Zijn humor zou ik snaak willen noemen, schrijft Anton van Duinkerken (prof. dr. W. Asselbergs) in het fraaie souvenirprogramma", gezond en listig, snel als de levensvreugde van een bakkersjongen. Hij bereikt altijd de grens van baldadigheid, doch houdt maat". Deze zorgeloze ongecompliceerdheid maakt hem als conferencier de mindere van Wim Kan, want hij mag bijna even virtuoos met woorden jongleren, hij laat de begrippen onaangetast. Hij breit malle verzinsels aan elkaar, maar het houdt geen steek. Hij gekscheert zonder ooit een gelaat te schenden. Hij amuseert iedereen, hij raakt niemand, in hart noch geweten. Hij probeert dat ook niet.

Hij lijkt wel of Toon Hermans zich opzettelijk steeds op andermans terrein waagt om te laten zien, hoe sterk hij op eigen benen staat: hij doet denken aan Louis Davids, door joviale allure en uitbundige voordracht aan Maurice Chevalier, door komische overdrijving en verhaspeling van vreemde woorden aan Danny Kaye, zonder dat er van imitatie sprake is. Integendeel Toon Hermans zingt precies zoals hij gebekt is.

Liedjesman noemt hij zichzelf en als zodanig is hij op zijn best, blijmoedig en dartel Toon Hermans is een raskomediant, een uit de kluiten gewassen clown, opgaand in zijn verrukkelijk onzinning spel, een groot en grappig mensenkind, gul zijn plezier met iedereen delend.

David Koning.

Cultura voor de Jeugd

ONZE MUZIKALE PRIJSVRAAG

Waarschijnlijk ben ik de vorige keer wat te optimistisch geweest met mijn bewering, dat er op Aruba heel wat Musicologen schuilen onder de opgroeiende jeugd. Of waren de vragen zo moeilijk? Dat kan ik echt niet geloven. Maar het is een feit dat er heel wat minder oplossingen binnen kwamen. Moet dat zo gaan, jongelui ??? Kom, kom, laat de moed niet zakken. Doe mee en geef jezelf de kans een mooi boek over muziek of een musicus te winnen. De winnares van de vorige serie van tien was Annie Dirkmaat, die de tien vragen bijna helemaal goed beantwoordde. En dat was de beste prestatie van alle inzenders. Anderen maakten meer fouten en vielen automatisch af. Maar niet getreurd. Probeer het deze keer weer eens. Wie weet....

En hier volgen weer tien (gemakkelijke) vragen.

1) Welke componist heeft de opera De Barbier van Sevilla gecomponeerd ?
2) Hoe heet Padu del Caribe in werkelijkheid ?
3) Wat is een wiri ?
4) Noem eens drie componisten, die een Te Deum gecomponeerd hebben ?
5) Hoeveel snaren heeft een viool en hoe zijn die snaren gestemd ?
6) Welke vereniging op Aruba heeft al heel wat grote musici hier laten optreden ?
7) Hoe heet de pianist, die met de jubileumconcerten van de Arubaanse Kunstkring zal spelen ?
8) Hebben de hobo en de clarinet allebei eenzelfde riet ?
9) Wat zijn pauken ?
10) Hoe heten in de muziek de lage mannenstem en de hoge vrouwenstem ?

Ziezo, jongens en meisjes, daar zijn ze en durf nu nog eens te zeggen, dat het jullie zo moeilijk gemaakt wordt. Veel succes en vraag anderen, als je het niet weet.

Oplossingen aan J.J. Stam, Venezuelastraat 23, Oranjestad.

JEUGDRUBRIEK

Oplossing van de vorige keer: Mohammed.
De prijswinnaars waren:
Albert Davelaar, V.N. 129, San Nicolas.
Oscar Hernandez, B.V. 28, Perkietenbos.
Antonio Bikker, S.B.I. 6, Santa Cruz.
Zij krijgen hun prijs in de loop van de maand thuisbezorgd.

NIEUW RAADSEL

Hij was een Griekse wijsgeer, die veel verstand had van muziek en wiskunde. Die wiskunde beoefende hij min of meer uit Godsdienstige overtuiging. Een algemeen bekende stelling draagt zijn naam, hoewel men die over het algemeen toeschrijft aan Euclides. Hij stierf omstreeks 500 voor Christus, tachtig jaar oud. De stelling die we boven noemden, houdt in, dat in een rechthoekige driehoek het kwadraat van de schuine zijde gelijk is aan de som van de kwadraten van de rechthoekszijden.

Wie was deze man ?

Oplossingen voor 15 Mei aan P.O. Box 216, San Nicolas. Onder de goede oplossers worden drie boeken verloot.

MOUNT EVEREST

Op de grens van Nepal en Tibet ligt de hoogste berg ter aarde, de Mount Everest, 8.840 meter hoog. Vanaf 1921 heeft men met een tiental expedities pogingen gedaan de top te bereiken. Door de grote ervaringen die men hiermede opdeed, droegen zij allen bij tot het uiteindelijk resultaat. De moeilijkheden waren enorm, waarbij de voornaamste wel was, totale onbekendheid met het terrein. Zware stormen op onverwachte tijden en plaatsen, hevige koude en zeer ijle lucht, dit alles vereiste enkele verkenningsexpedities voor men op succes mocht rekenen. Bij de tweede expeditie in 1922 werden 17 mensen door een lawine meegesleurd, 9 Sherpa's kwamen hierbij om het leven. Sherpa's zijn de mensen uit Tibet, die men ter plaatste huurde om als drager werkzaam te zijn. In 1924 vertrokken Mallory en Irvine naar de top. Men heeft ze nooit terug gezien. In 1934 deed een waanzinnige een poging geheel alleen de top te beklimmen. Men vond hem een jaar later dood in zijn tent. Al deze pogingen werden gedaan vanuit het Noorden, vanuit Tibet dus. Toen na de oorlog, in 1949, vanuit Nepal de toestemming kwam een expeditie te ondernemen begon men met nieuwe moed. Men meende namelijk, dat de berg vanuit het Zuiden heel wat gemakkelijker te beklimmen was. Na een paar verkenningstoehten vertrok tenslotte in 1952 een Zwitserse ploeg, met het voornemen deze keer de top te halen. Men bracht het tot 8.600 meter. Een hernieuwde poging in datzelfde jaar stuitte op zulke buitengewoon slechte weersomstandigheden, dat men onverrichterzake moest terugkeren.

Tenslotte werd er in 1953 weer een Britse expeditie uitgerust onder leiding van kolonel Hunt. De

uitrusting was uiters modern.

Men had behalve de normale berguitrusting als houwelen, touwen etc. de beschikking over een mortier, die bommen op onveilige sneeuwhellingen kon werpen. Een lawine zou het gevolg zijn, en de helling kon daarna veilig overgetrokken worden. Verder Walkietalkies, uitschuifbare metalen bruggen om spleten en scheuren over te steken enz. Men had kleiding mee van katoen en nylon, die winddicht was, speciale schoenen van glacé leer en een koudewerende laag waren ontworpen voor het gebruik op de laatste 300 meter. De voorbeleidingen hadden een vlot verloop. Men had een ruime tijdsmarge genomen. De kampen werden uitgezet. Bij het beklimmen van een hoge berg doet men dit namelijk van kamp tot kamp. Eerst wordt het basiskamp ingericht, daaruit kamp II, daaruit weer kamp III enz. Dit vereist natuurlijk voornamelijk transport van voedsel en tenten. Als je nu weet dat een belasting van 15 kilo bij het klimmen op die hoogte al zeer zwaar is, dan begrijp je dat de Sherpa's, de dragers dus, uitstekende diensten konden bewijzen. Op 22 Mei werd kamp VIII ingericht. Van hieruit zou een groepje van twee klimmers de sprong naar de top wagen, een sprongetje van nog 900 meter. Daar dit te veel was om op een dag te doen, zou er eerst nog een kamp IX opgeslagen worden. Op 28 Mei startten hier Hillary, een Nieuw Zeelander, en Tensing, een Sherpa. Zij sloegen kamp IX op, op een hoogte van 8.500 meter, en gingen vroeg slapen. Op 29 Mei, om half vier in de ochtend begon Tensing met het gereed maken van grote hoeveelheden limonade met suiker. Men verliest op die hoogte door de zeer snelle ademhaling in de droge lucht veel vocht. En als men dit niet door veel drinken compenseert is spoedige uitputting het gevolg. Om half zeven gingen zij op weg. Na een zeer inspannende klim, waarbij elke trede in de sneeuw moest worden uitgehakt, waren ze de top dicht genaderd. „Nog een paar slagen met het houweel", schrijft Hillary, „en we waren op de top. Mijn eerste gevoel was opluchting. Ondanks muts, sneeuwbril en zuurstofmasker, bedekt met een korst van ijspegels, die Tensings gezicht verborgen, was zijn aanstekelijke grijns van pure verrukking onmiskenbaar. Ik keek op mijn horloge: het was half twaalf in de ochtend".

Het hoogste punt der aarde was bereikt.

10 Jaar Arubaanse Kunstkring

Op 24 Mei viert de Arubaanse Kunstkring haar tienjarig bestaan. Daarmede is dan een nieuwe mijlpaal bereikt in de historie van deze bij uitstek culturele vereniging. Het is dan ook alleszins gerechtvaardigd een terugblik te werpen op de voornaamste evenementen en „grote dagen" van deze vereniging.

Het initiatief tot het oprichten van een vereniging, die zich zou belasten met het bevorderen van de kunst op Aruba, ging uit van de bekende kunstminnaar, wijlen de Heer Juan Enrique Croes. Deze kreeg daarbij steun van enkele anderen, o.a. de Heer Steenmeijer, die toen pas op Aruba was gearriveerd en door zijn activiteit op cultureel gebied reeds onmiddellijk getoond had, hart te hebben voor deze waarlijk goede zaak. Zo begon de Kunstkring haar bestaan. En dank zij de steun van het kunstminnend publiek en vooral ook van de overheid bloeit deze vereniging nu nog en mag zich verheugen in een ge-

Hazel Scott

zond, vooral financieel gezond leven.

Naast het organiseren van eigen avonden heeft de Kunstkring ook steeds haar medewerking aangeboden aan andere instanties, die cultureel werk verrichtten. Wij denken hierbij b.v. aan de concerten van het Surinaams Philharmonisch Orkest enkele jaren geleden, het optreden van de fameuze pianiste Hazel Scott, etc.

De eigen avonden waren natuurlijk de hoogtepunten. En zo zagen we op ons eiland een Richard Tauber, het Curaçaose Philharmonisch Orkest, de Surinaamse pianiste Mayori Hayari, de violist Theo Olof, de zangeres Bodi Rapp, de beroemde cellist Adolfo Odnoposoff, violisten als Jehudi Menuhin, Szymon Goldberg, Isaac Stern, het Don Kozakken Koor, de Fisk Jubilee Singers, de Wiener Sängerknaben, het gezelschap van de Haagse Comedie onder Cees Laseur en op het terrein van de lichte muze: het Cabaret Wim Sonneveld. En dit is heus nog niet alles. Wij vergeten bij het opnoemen van deze prominente artisten nog de namen van tientallen anderen. Echter niet om enige reden. Het op sommen van al die grootheden mocht U wat gaan vervelen en misschien ook wat jaloers maken op de „oudjes" van toen, die toch maar veel meer kregen voorgezet, dan wij tegenwoordig.

Gelooft U me echter maar, als ik U zeg, dat de Kunstkring ook thans gaarne van die hoogtijdagen zou willen organiseren. Maar er hebben zich in het artistieke wereldje van tegenwoordig moeilijkheden voorgedaan, die voor enkele jaren terug nog niet zo op de voorgrond traden. Om te beginnen is daar een zaal, die het de Kunstkring mogelijk maakt een artist van wereldformaat te ontvangen en te presenteren. Voorheen bood Theater De Veer vaak uitkomst, maar het cinemascoop-screen heeft daaraan een einde gemaakt. En U zult het met ons een zijn, Bolivariana leent zich ook niet altijd voor bepaalde evenementen. Dan zijn er de vaak zeer hoge honoraria, die gevraagd worden. Om maar een voorbeeld te noemen: Mischa Elman, U kent zijn naam zeker, een violist van grote naam, maar ongetwijfeld op zijn retour, waaraan de leeftijd o.l. debet is, vroeg maar 1500 dollars voor een avond. Om deze redenen moest de Kunstkring artisten als Marion Anderson, Jan Peerce e.a. laten schieten. Nog pas was er een aanbod van de wereldbekende Tamara Toumanova. Maar nu was er geen keus vanwege het gebouw. U ziet wel, lezer(es), dat de Kunstkring met de grootste aandacht de besprekingen tussen het A.N.V. en het C.C.A. enerzijds en overheidsinstellingen anderzijds volgt,

Chaja Goldstein
(voordrachtskunstenares)

om dit nijpende vraagstuk tot een spoedige oplossing te brengen.

Intussen mogen deze zorgen de algemene vreugde om het tweede lustrum niet temperen. De Kunstkring maakt zich op dit jubileum met enkele feestconcerten te vieren. Zij doet dit met het brengen van de werkelijk grote pianist Martin Imaz en het amateur-orkest: Het Arubaans Symphonie Orkest. En zij hoopt, dat U deze geste hoog op prijs zult stellen en door Uw aanwezigheid op deze avond van Uw zeer gewaardeerde belangstelling blijk wilt geven. Al is de schijn dan tegen, wij kunnen U verzekeren, dat de Kunstkring leeft en nog dit jaar zult U daarvan de bewijzen zien. Wij weten uit betrouwbare bron, dat reeds enkele concerten ge-„pland" zijn en dat kunstminnend Aruba dit jaar nog van enkele uitstekende concerten zal kunnen genieten.

Dat wij de Arubaanse Kunstkring bij gelegenheid van dit jubileum nog een menigte van succesvolle avonden en vele jaren toewensen spreekt vanzelf. En wij zijn er zeker van, dat wij ook namens U spreken als wij hier schrijven: Hopi anja di bida.

C. V.

LOSSE OPMERKINGEN BIJ ONS RADIO-PROGRAMMA

In ons Dinsdagavondprogramma brengen wij U allereerst van Joh. Strauss de wereldberoemde operette „Die Fledermaus". In 1874 werd deze operette, die verschillende operahuizen op hun repertoire hebben genomen, te Wenen voor het eerst opgevoerd. De tekst is oorspronkelijk van twee Franse schijvers: Meilhac en Halévy, maar het libretto voor deze operette komt van Genée en Haffner, die eerstgenoemde tekst iets bewerkten. De intrige van „Die Fledermaus" is nogal komisch, omdat de hoofdfiguur een verdiende straf ontloopt door naar het bal te gaan, terwijl een bewonderaar van zijn vrouw, juist die avond bij haar op bezoek, door het gerecht de gevangenis wordt ingestopt. Vergissingen blijven nu eenmaal mogelijk op deze aarde. Na dit voor de bewonderaar minder prettige einde gaat de vrouw ook naar de dansavond, waar zij, hoe komisch, een flirt met haar eigen man begint. De muziek is onderhoudend, vlot en fris. Wat zouden we anders van Strauss kunnen verwachten. Er zitten in de operette een flink aantal prachtige melodieën. U hoort deze Fledermaus in een Weense uitvoering met befaamde solisten. De dirigent is Clemens Kraus, die enige tijd geleden in Mexico overleed.

De Volksuniversiteit Aruba brengt U deze maand een aantal uitstekende lezingen. De voordrachten over Columbia zullen so wie so de nodige aandacht trekken van ons Arubanen, die zo nauw met dat grote nabuurland verbonden zijn door allerlei betrekkingen. Daarna volgt een serie lezingen, die onze belangstelling zeer zeker verdient. Immers, de automatisering in de industrie heeft tot gevolg gehad, dat de mens zich voor verschillende ernstige problemen geplaatst zag. Deskundigen belichten in deze lezingen de verschillende facetten van deze hoogst belangrijke kwestie.

Dan over onze klassieke muziekprogramma's.

Tsjaikovsky's 5de Symphonie was, tenminse dat vond de componist er van, geen succes. Het publiek heeft daar echter vanaf het begin anders over gedacht en reeds tijdens de eerste uitvoering begrip gehad voor de grootsheid en bewogenheid van dit werk. Heel mooi zijn het Andante en de Wals, die iets gelatens over zich heeft. Het laatste deel, in een zichzelf-bewuste grote-terts-toonladder geschreven, karakteriseert a.h.w. de overgang van de ernstige, droevige stemming in het eerste deel naar de vurige, opgewekte, gedurfde en zekere stemmingen, die de componist moeten hebben bezield toen hij het werk schreef.

Donderdag 10 Mei, een dag vol herinneringen, kunt U genieten van een subliem werk. Bruckner's Zevende symphonie is zeker zijn beste. Dit werk toont rijke en diepe inspiratie en reeds bij de eerste uitvoering in 1884 werd het door het publiek met grote waardering en hartelijkheid ontvangen. Was het een wonder ,dat Bruckner zijn ontroering haast niet kon verbergen. Hij had immers zo heel weinig waardering in zijn leven ondervonden. Het schoonste en rijkst geinspircerde deel is zeker wel het Adagio, dat het lijden en verdriet van deze nobele geest uitdrukt. Men meent, dat de gedachte aan Wagner's spoedige dood hieraan niet vreemd is geweest. Een feit is het echter dat dit Adagio reeds maanden voor de dood van zijn vereerde Wagner werd gecomponeerd.

Gelukkig, luisteraars, krijgt Bruckner langzamerhand die waardering, die hij beslist verdient en wij mogen aannemen, dat over enkele tientallen jaren deze zuivere en eerlijke musicus een vaste plaats zal gekregen hebben op de programma's van 's werelds grootste orkesten.

Op 17 en 24 Mei kunt U genieten van een vioolconcert. Eerst van dat van Brahms, dat rond 1880 werd geschreven en niet die hoogte heeft, die Beethoven met zijn vioolconcert bereikte. Men heeft wel eens gezegd, dat Brahms een concert tegen inplaats van voor de viool heeft geschreven. Zo erg is het toch ook weer niet. Brahms besteedde weliswaar meer aandacht aan de symphonische strutuur van het gehele werk dan aan de solo-vioolpartij, maar zijn werk heeft een sterke geladenheid en bevat zeer mooie gedeelten, zoals het tweede deel, het Adagio, en vooral het derde met de vurige Hongaarse melodieën en rhythmiek.

Beethoven schreeft zijn werk in 1806 en scoorde meteen een voltreffer. Vergeeft U me die „sportieve" uitdrukking. In het eerste deel weet de componist met de tweede thema's als gegevens een wonderschoon geheel op te bouwen. Het tweede deel, het Larghetto is rustig en teder van sfeer, terwijl het laatste deel, het Rondo doet denken aan een volksdans.

Op 31 Mei volgt dan nog van Hector Berlioz: Symphonie Fantastique, in 1892 geschreven met als ondertitel: Een episode in het leven van een artist. Deze

fantastische symphonie ontstond uit de liefde van Berlioz voor een actrice, die aanvankelijk niets van B. wilde weten, maar een paar jaar later, nogal geleid door de interpretatie van het werk (heel persoonlijk overigens) er in toestemde zijn vrouw te worden. We hebben al eens eerder verteld, bij gelegenheid van zijn Romeo et Juliette, dat dit huwelijk geen succes is geworden.

Over de bouw van het werk nog het volgende. De symphonie heeft 5 delen, waarvan elk deel door de componist nauwkeurig is toegelicht. Het steeds weer terugkerende motief — Berlioz spreekt van idée fixe — bevordert de eenheid van het werk. Bij Wagner vinden we voor dit verschijnsel de naam: Leitmotiv.

Ook uit het oogpunt van orkestratiekunst is deze compositie, die tot de programmatische muziek behoort, van groot belang.

S.

CULTUUR BLIJFT EEN OMSTREDEN BEGRIP

Bijna geen begrip is meer omstreden als het woord cultuur. Er gaat een wereld schuil in, waarin duizenden meningen en opvattingen lijnrecht tegenover elkaar staan. Het is moeilijk om het begrip cultuur overtuigend samen te vatten, want er is altijd wel een element, dat zich aan definitie onttrekt, of dat aan de volledigste definitie blijkt te ontbreken. Beschaving is cultuur, maar ook de verfijnde teelt van bloemen; kunstleven is cultuur maar ook het aanleggen van een provinciale uitleenbibliotheek. Hoffelijkheid is cultuur, maar ook het gesneden exotische beeldje, dat voor de maker wellicht niet meer was dan de globale traditionele bewerking van een brok ruwe materie. Een gedicht is cultuur, maar ook het dansje van de kleuter, dat even blijk geeft van een eigen kinderlijke expressie. In onsympathieke betekenis doet cultuur denken aan gekunsteldheid, aan overbeschaving, aan — bij de nazi's — de gezwollen overschatting van mensenras en eigen bodem. Cultuur staat dan tegenover spontaniteit, tegenover vrije beleving, tegenover geborgenheid in de natuur. „Cultureel" kan van waardering getuigen en van verachting, van snobisme en van ijveren voor een goede zaak. Cultuur kan voor sommigen een zielsbehoefte aan schoonheid uitdrukken en voor anderen een etiket zijn, dat op de geestelijke bagage moet worden geplakt, omdat dit tot de goede toon behoort en van beschaving getuigt.

In Nederland ligt het met de cultuur, zodra men het vertrouwde terrein van het Kunstleven verlaat, al heel moeilijk. Sommigen staan al dadelijk klaar met te zeggen, dat Nederland zo weinig eigen cultuur heeft en zij denken dan aan jazz van de primitieve negers, aan Zuidamerikaanse oerrhytmen, aan Joegoslavische Balkan dansen, aan Joodse liederen, Spaanse castagnetten, Turkse en Indiase fluitmuziek, aan gamelan — kortom aan alles dat Nederland aan cultuureigen mist als men een kleine hoeveelheid eigen orgelmuziek, en een kleine eigen liederenschat buiten beschouwing laat en ook de folkloristische muziek van enkele Nederlandse streken niet in aanmerking neemt.

Wie in de fascinerende wereld van de ethnologische muziek rondkijkt voelt zich als Nederlander inderdaad arm. Mist dit land dan een eigen, volkse cultuur? Wel misschien, als men uitgaat van de genoemde buitenlandse muziek — en volkskunsttradities, maar niet indien men op het eenvoudige standpunt staat, dat ook andere, meer nuchtere in de volksaard passende en nederige muziekbeoefening tot een cultuur kun worden gerekend, indien men deze cultuur in het individu ziet gemanifesteerd. Want wie zegt niet, dat een amateurtoneelspeler sterker in de cultuur wortelt dan de eeuwige pianostudent, de concertbezoeker of de gramofoonplatenverzamelaar?

Het zelfdoen wordt een eis naarmate het officiële kunstleven zich meer van grote bevolkingsgroepen distancieert. Ondanks alle pogingen om kunst en volk tot elkaar te brengen, blijft die brede kloof de partijen nu eenmaal scheiden. En inplaats van louter het kunstleven te versterken en te steunen — wat soms tot nog grotere verwijdering leidt — ziet men dan ook thans op de laagste trappen der culturele ladder het streven naar zelfwerkzaamheid in zinvolle bescheidenheid gesteund worden. Sommige merken al op, dat hierdoor minder geld en energie wordt verspild dan door de verwoede pogingen om officiële cultuur te spreiden waar er geen enkele behoefte aan bestaat.

Het streven naar culturele zelfwerkzaamheid heeft niet ten doel van alle mensen artisten te maken, kunstenaars zoals men hier zegt, met een grote K, veel eerder gaat het erom schoonheidswaarden in alle „vruchtbare" milleux te verbreiden, de beoefening van kunsten te stimuleren en daardoor de vitaliteit van een volk te sterken. Hoe noodzakelijk dit is,

blijkt uit het verschijnsel der massajeugd, ook ten plattelande, dit zijn de jongelui die door de jeugdorganisatie „ongrijpbaren" werden genoemd en aan wie men zich in de steden, waar zij als „asfaltjeugd" wordt gedoodverfd, niets meer gelegen liet liggen. En ook boven de goedwillenden hangt de doem der verveling, nu de werktijden korter beginnen te worden en het toekomstige probleem van de vrijetijdsbesteding al in geheel West-Europa zijn schaduw vooruitwerpt.

Onder het motto „De vrijheid van een volk is het hooghouden van zijn geest" is in Nederland een belangrijk fonds werkzaam op het particuliere culturele terrein waarvan het belang hierboven werd onderstreept.

Dit fonds kwam voort uit de oorlogsjaren en werd — onder het symbool van de witte anjer — naar Prins Bernhard der Nederlanden vernoemd. Het Prins Bernhardfonds, waarvan de ondertitel luidt: „Tua res agitur" — „Het gaat om Uw zaak", was in de eerste fase van zijn bestaan een oorlogsfonds. Op 10 Augustus 1940 werd het fonds zoals bekend mag worden verondersteld, opgericht door de heren de Booy, van Hasselt, Furstner, en de jonge van Ellemeet, met het personeel van de olieraffinaderij op Curaçao. Met behulp van de Koninklijke Nederlandse Petroleummaatschappij werd een bedrag ingezameld van 21 miljoen gulden en daarmee was het voortbestaan van het Prins Bernhardfonds als latere „bank voor de Nederlandse beschaving" verzekerd.

Na de bevrijding begon dit fonds aan zijn moeilijke vredestaak, die thans hoofdzakelijk berust op het met subsidies steunen van culturele initiatieven en werken van uiteenlopende aard, op het doen van cultuur-sociologische onderzoekingen en op het stimuleren van Kunstbeoefening en cultuur in de ruimste zin. Publicaties werden gedaan over de financiële aspecten van de academische promotie, over de positie der beeldende kunstenaars, over de culturele taak van de provincies, over de Nederlandse orkesten, over de verkoop van kunstvoorwerpen etc. Evenals het Prins Bernhardfonds voor de Ned. Antillen doet, verstrekt ook het Nederlandse Prins Bernhardfonds honderden subsidies op wetenschappelijk en cultureel gebied, die terechtkomen tot in de verste hoeken waar om steun wordt gevraagd en waar steun op zijn plaats is. Talloze fanfares en andere volksmuziekgezelschappen prijken op de subsidie-lijsten, waarop een herstel van een orgel evenzeer kan voorkomen als de bekostiging van een wetenschappelijk boekwerk.

Een zeer specifieke activiteit van het Prins Bernhardfonds is het toekennen van onderscheidingen voor onverplichte culturele arbeid, waarvan er sinds 1950 elk jaar vijf zijn uit gereikt. In dit jaar werd de Zilveren Anjer ingesteld, gefinancierd uit een erflating van wijlen de Heer Thijs Taconis, die in 1944 sneuvelde als geparachuteerd agent in de strijd tegen de bezetters. Elk jaar wordt in Amsterdam de uitreikingsplechtigheid gehouden, waarbij Prins Bernhard het woord voert in belangwekkende redevoeringen. Reeds 25 verdienstelijke Nederlanders in het Vaderland en in de West werden met een Zilveren Anjer onderscheiden. De leider van een volksmuziekschool en een maecenas van musea, een organisator van een wereldmuziekconcours en een missionaris, een schilderijenverzamelaar die collecties voor exposities ter beschikking stelde en een muziekpionier in Willemstad (de Heer R. Boskaljon in 1954), een jeugdherbergleider en een natuurbeschermer — zij allen kregen Anjers voor cultureel werk, dat misschien niet dagelijks opvalt, maar dat de cultuur van een volk in belangrijke mate ruggesteunt. En het zijn juist zij en hun daden die door het Prins Bernhardfonds naar voren worden gehaald en daardoor ten voorbeeld gesteld. De waarde daarvan valt niet in cijfers uit te drukken, maar kan door niemand worden betwijfeld.

H. W. de Witte.

Theo Olof

trad ook voor de Kunstkring op.

De Arubaanse Kunstkring

presenteert

TER GELEGENHEID VAN HAAR 10-JARIG BESTAAN

24 MEI 1956

De Spaanse Pianist MARTIN IMAZ

Deze pianist is op Aruba geen onbekende. In September 1955 begeleidde hij de violist Henryk Szeryng dermate meesterlijk dat aller aandacht op hem werd gevestigd, en men voor dit concert dan ook zijn verwachtingen zeer hoog mag stellen, hoewel het programma zo samengesteld zal zijn dat een ieder van dit concert met volle teugen zal kunnen genieten.

31 MEI 1956

Het ARUBAANS SYMPHONIE ORKEST

Tot groot genoegen van het Bestuur is dit orkest, dat in het laatste jaar bewezen heeft, o.l.v. J.J. Stam tot zeer bizondere prestaties in staat te zijn, en zelfs verscheidene malen volle zalen wist te trekken, bereid gevonden luister bij te zetten aan deze jubileumviering. Ook dit programma zaal voor een ieder zeer aantrekkelijk zijn, en omvat o.a. het eerste piano-concert van Ludwig van Beethoven, waarbij de piano-partij uitgevoerd zal worden door Martin Imaz.

Wij zijn ervan overtuigd U met deze concerten enige genoeglijke avonden te kunnen bezorgen, en zullen het op zeer hoge prijs stellen indien U deze bizondere evenementen met Uw aanwezigheid vereert.
Het Bestuur zal al het hare doen om te trachten deze avonden zo gezellig mogelijk te doen verlopen, en zal er voor zorg dragen dat er in de zaal comfortable stoelen zullen worden geplaatst, ter verhoging van het luistergenot.

Voor leden van de Arubaanse Kunstkring zal de toegang gratis zijn. Voor niet-leden zal de toegangsprijs Fls. 1.50 bedragen, hoewel zij zich tevens aan de ingang van de zaal als lid kunnen opgeven, en automatisch vrije toegang zullen verkrijgen. Wij herinneren er U aan dat het lidmaatschap slechts Fls. 5.00 per jaar per persoon bedraagt. Leden worden verzocht hun lidmaatschapskaart aan de ingang van de zaal te tonen, opdat hun gratis toegang kan worden verschaft.
In verband met de te verwachten toeloop voor deze concerten adviseren wij U tijdig in de zaal aanwezig te zijn, om U van een goede plaats te verzekeren.

Plaats: Sociedad Bolivariana.
Tijd: 8.15 P.M.

HET BESTUUR.

24 Mei 1946 — 24 Mei 1956

10 JAREN ARUBAANSE KUNSTKRING